

E-postadresse

Abonner

Finansminister Trygve Slagsvold Vedum (Sp). Skjermdump: VG

Slik er regjeringens forslag om 40 prosent grunnrenteskatt for oppdrettsnæringen

Nyheter av **redaksjonen** - 28 september 2022

Regjeringen foreslår å innføre grunnrenteskatt på havbruk fra 1. januar 2023. Forslaget sendes på høring i dag. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med lovforslag etter høringen slik at reglene kan gjelde fra og med 2023.

Norge har blant verdens beste klimatiske forhold for oppdrett av laks. Havbruksnæringen bruker fjorder og sjøområder som tilhører fellesskapet. Havbrukstillatelser utstedes av staten og gir tidsbegrenset beskyttet rett til å drive næring. Statistisk sentralbyrå har påvist betydelig grunnrente i næringen over flere år. Grunnrenten i havbruk har steget markant fra 2012, og i perioden 2016 til 2018 har den vært på i overkant av 20 milliarder kroner, på nivå med vannkraft. I 2021 er grunnrenten beregnet til 11,8 milliarder kroner. Det er derfor rimelig at fellesskapet får en andel av den ekstraordinære avkastningen som skapes av å utnytte disse ressursene, skriver regjeringen i en pressemelding.

Forslaget omfatter produksjon av laks, ørret og regnbueørret og innebærer at grunnrenten skattlegges med en effektiv sats på 40 prosent. Reglene er utformet slik at bare de største aktørene vil betale grunnrenteskatt. Det skjer ved at det gis et bunnfradrag på mellom 4 000 og 5 000 tonn.

En sentral del av forslaget er at lokalsamfunn som stiller naturressurser til disposisjon, skal sikres en andel av grunnrenten. Skatteinntektene anslås til mellom 3,65 og 3,8 milliarder kroner, og regjeringen legger opp til at halvparten går til kommunesektoren.

Hva innebærer forslaget?

Grunnrenteskatten utformes som en kontantstrømskatt. Det innebærer at inntekter og investeringer skattlegges løpende i det året de innvinnes/pådras.

Inntekter fra laks fastsettes på grunnlag av en normpris. Normprisen fastsettes på grunnlag av børspriser på laks. Inntekter fra ørret og regnbueørret baseres på faktiske omsetningspriser.

Driftsmidler som er ervervet før grunnrenteskatten innføres, kan fradragføres gjennom avskrivninger på gjenstående skattemessige verdier. Det gis ikke fradrag for vederlag for matfisktillatelsen eller kostnader pådratt ved ervervelsen. Departementet foreslår et bunnfradrag mellom 4 000 tonn og 5 000 tonn, tilsvarende henholdsvis 54 og 67,5 millioner kroner. Om lag 65-70 prosent av havbruksselskapene har samlet tillatelsesbiomasse under henholdsvis 4 000 og 5 000 tonn maksimal tillatt biomasse.¹ Bunnfradraget ses på som et sjablongfradrag for historiske kjøp av matfisktillatelser. Bunnfradraget gis på konsernnivå. Bunnfradrag gis i form av beregnet gjennomsnittlig fortjeneste per tonn biomasse og kan trekkes fra i positiv grunnrenteinntekt.

Selskapsskatten beregnes før grunnrenteskatt på havbruk, og grunnrenterelatert selskapsskatt kommer til fradrag i grunnlaget for grunnrenteskatten (tilsvarende petroleum og vannkraft). En effektiv grunnrenteskattesats på 40 prosent, innebærer dermed at den formelle grunnrenteskattesatsen settes til 51,3 prosent. Inkludert selskapsskatt blir samlet effektiv marginalskatt 62 prosent.

Negativ beregnet grunnrenteinntekt kan fremføres med rente og kommer til fradrag i positiv beregnet grunnrenteinntekt senere år.

Hvem påvirkes av forslaget?

Grunnrenteskatten omfatter avkastning fra kommersielle matfisktillatelser for produksjon av laks, ørret og regnbueørret, uavhengig av hvordan innehaveren av tillatelsen er organisert.

Utviklingstillatelser er ikke omfattet av grunnrenteskatten. Utviklingstillatelser som konverteres til ordinære matfisktillatelser vil være omfattet av grunnrenteskatten fra konverteringstidspunktet.

Grunnrenteskatten gjelder alle tillatelser innenfor det geografiske virkeområdet til akvakulturloven (ut til kontinentalsokkelen).

Provenyet anslås til 3,65 milliarder kroner eller 3,8 milliarder kroner i 2023, avhengig av nivået på bunnfradraget.

Halvparten av inntektene skal tilfalle kommunesektoren. Samlet anslås kommunesektorens inntekter for inntektsåret 2023 til 1,825-1,9 milliarder kroner. Inntektene bokføres i 2024.

- Produksjonsavgiften gjøres fradragsberettiget i fastsatt grunnrenteskatt og økes fra om lag 500 mill. kroner til om lag 750 mill. kroner. Produksjonsavgiften fordeles etter nøklene i Havbruksfondet.
- En ny naturressursskatt skal fordeles etter samme nøklene i Havbruksfondet, men inngår i kommunesektorens inntektssystem. Naturressursskatten skal være fradragsberettiget i fastsatt grunnrenteskatt og gi kommunesektoren om lag 750 mill. kroner.
- En ekstrabevilgning til kommunesektoren sikrer at kommunesektoren får den fastsatte andelen av det offentlige inntekter fra grunnrenteskatten. Bevilgningens størrelse vil avhenge av nivået på bunnfradraget og anslås til mellom 325 mill. kroner og 400 mill. kroner for inntektsåret 2023.

Produksjonsavgiften og naturressursskatten sørger for stabile inntekter, selv i år med lav grunnrente. Samtidig gjør ekstrabevilgningen at kommunesektoren tar del i oppsiden i år med høy grunnrente.